

1. “Zekânın iyi niyeti” diye özetleyebiliriz Can Yücel’in şiiri-
ni. Gerçi onun yapıtları birkaç çekirdek üstüne kuruludur
ama böyle diyebiliriz. İroniye dayanan bir şiir onunkisi.
İroninin var olması için sanatta düşünce ortamının bu-
lunması yetmez, o ortamın belli bir gelişme düzeyine var-
ması, zenginleşmiş, her türlü çağrışım örgüsünü kurmuş
olması da gerekir. Ayrıca duyarlılığa sığınmaya çalışan bir
şiiri var Can Yücel’in. Akıp giden şiir ırmağı içinde hiç
kimsenin izini sürmeden giden bir sanatçıdır o.

**Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler
arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

- A) Birden çok temele dayanma
- B) İnce alaylı kullanımlara yaslanma
- C) İmge dünyasını sınırlandırma
- D) Hassas bir duygu evreni içinde olma
- E) Başka şairlere öykünmekten kaçınma

2. Şiir ile düzyazı birbirinden farklıdır. Ne şiir düzyazıdır ne
de düzyazı şiir. Şiir, düzyazının topraklarına adım atar
atmaz taş kesilir. Düzyazı da şiire heveslendi mi gülünç
duruma düşer. Şiirle düzyazı arasında, sık sık meydana
gelen sınır çatışmalarına tanık oluyoruz. Sanatçılık işte
bu noktada önem kazanır.

**Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağı-
dakilerden hangisidir?**

- A) Şiir, kendisini oluşturan niteliklerden uzaklaşırsa şiir
olmaktan çıkar.
- B) Şiirde anlatılmak istenenler düzyazı ile de verilebilir.
- C) Şiir, düzyazıdan daha büyük bir etkiye sahiptir.
- D) Şiir, olayları düzyazıdan daha gerçekçi bir şekilde ele
alır.
- E) Düzyazıya yaklaşan şiirler daha başarılıdır.

3. “Hatıra Notları”, 1930’dan 1950’ye Asım Us’un toplum-
sal – siyasal – kültürel yaşama tanıklığı diyebileceğimiz
bir kitap. Bu notlar büyük bir olasılıkla yazılması hep dü-
şünülmüş ama bir türlü gerçekleştirilememiş, çok kap-
samlı bir anı eserinin notları. Gerçi bu hâliyle eksik yanları
var ama yine de benzeri olmayan bir kitap. Bu noktalarda
iktisadi ve mali meseleler, yolculuk izlenimleri, değişen
Türkiye’nin ülküleri ve düşleri hatta dedikodular, fıkralar
art arda... Tümü bir solukta okunuyor bunların.

**Bu parçadaki altı çizili sözlerin anlamları aşağıdakile-
rin hangisinde bir arada ve sırasıyla verilmiştir?**

- A) Değerli – meraklı – meraklı – meraklı

- A) Doğal – merak uyandıran
- B) Sıra dışı – çok okunan
- C) Özgün – sürükleyici
- D) Yoğun – akıcı
- E) Etkileyici – yürek titreten

4. Konuşmaları, davranışları, yaşının gerektirdiğinden üstte olan, bu bakımdan büyüklere benzeyen çocuklar vardır. Onlara _____, deriz.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) eli bayraklı
- B) dün cin olmuş, bugün adam çarpıyor
- C) âleme paşa mı geldin
- D) dümen neferi
- E) büyümüş de küçülmüş

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz, “Bir kez daha böyle davranırsan beni asla yanında bulamazsın.” cümlesindeki “asla” sözcüğünün anlamından uzaktır?**

- A) Hiç boşuna uğraşma; bu iş dünyada olmaz.
- B) Dünya yıkılsa da senin dediğini yapmayacağım.
- C) Ölsem de bir daha senden yardım istemeyeceğim.
- D) Onun yerli yersiz konuşması can sıkıyor.
- E) Onunla kavga etmeyi hiçbir zaman düşünmüyor.

6. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde düşsel öğelere yer verilmemiştir?**

- A) Ovada her kızıl kalenin teni
Bir padişahın kanyla beslendi
- B) Sonbahar gelip yeşillikler bitmeden
Uzan yeşilliğe, gününü gün et
- C) Şu testi de benim gibi biriydi
O da bir güzele vurgun, dertliydi
- D) Bir taş bulamazsın ki Doğu ovalarında
Kahretmesin bana da benim zamanıma da
- E) Güneş göğe attı erkenden kendini
Aydınlık padişahı atına bindi

7. Aşağıdakilerden hangisi, ötekilerden farklı bir görüşü dile getirmektedir?

- A) Yahya Kemal, şiirdeki başarısını kendi toplumunun şiirine dayanarak elde etmiştir.
- B) Ahmet Haşım, bizim şiirimize takılıp da Fransız şiirini incelemeseydi sıradan bir şair olurdu.
- C) Ahmet Mithat'ın günümüzde okunmasında asıl etken, meddahlık geleneğimizi romana taşımasıdır.
- D) Ömer Seyfettin, geleneksel hikâyeciliğimizden yararlanmasaydı bugünlere kalmazdı.
- E) Cahit Külebi'nin şiirlerindeki bütün sıcaklık, kaynağını halk şiirimizin biçim ve özünden alıyor.

8. (I) Uzun söyleşilerden oluşan bu kitap, Neşet Ertaş'ın çocukluğundan başlayıp günümüze kadar gelen detaylı bir yaşam öyküsünü sunuyor bize. (II) Büyük üstadın yaşam mücadelesini, çektiği sıkıntıları ve çocukluğundan beri yaşadığı yoksulluğu okudukça hayata nasıl o denli iyimser ve umutla yaklaşabildiğini görüp hayrete düşüyoruz. (III) Kitabın en önemli özelliği, çekilen bütün sıkıntıların sanatçının ağzından anlatılıyor olması. (IV) Bu durum kitabı bir başkasının anlattığı bir biyografi kitabından daha samimi bir hâlê getiriyor. (V) İnsan olmanın ne demek olduğunu sil baştan düşündürüyor bu harikulade eser.

Bir ozan ile yapılan söyleşilerden söz edilen bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, yapıtın içeriğinden söz ediliyor.
- B) II. cümlede, sanatçının zorluklar karşısındaki tutumu dile getiriliyor.
- C) III. cümlede, yapıtın özgünlüğü üzerinde duruluyor.
- D) IV. cümlede, yapıtın diğerlerinden farklı bir yönü vurgulanıyor.
- E) V. cümlede, bilinen bir gerçeğin yapıtla birlikte yeniden ele alındığı söyleniyor.

9. (I) Tanzimat'tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi'ni çok önemli bir eser olarak görüyorum. (II) Büyük boy, yaklaşık 950 sayfalık yapıtta iki bini aşkın madde var. (III) Ekrem Çakıroğlu önderliğindeki 38 kişilik yazar kadrosunun iki yıllık çalışmasıyla hazırlanmış. (IV) Bilgiler, sadece biyografik olarak değil, eleştirmenlerin değerlendirmeleriyle bir arada aktarılıyor. (V) Fotoğrafların kitaba sıcacık bir güzellik kattığını da söylemeliyim.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak

aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede öznellik söz konusudur.
- B) II. cümlede bir saptama yapılmıştır.
- C) III. cümlede eserin ortaya çıkışıyla ilgili bilgi verilmiştir.
- D) IV. cümlede olumsuz bir değerlendirme söz konusudur.
- E) V. cümlede yoruma yer verilmiştir.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ad tamlaması başka bir adın sıfatı olarak kullanılmıştır?

- A) Adamın gözleri göz değil, kör bir kuyunun ağzıydı.
- B) Temmuz sıcağı çökünce ırgatların sırtından ter boşanıyordu.
- C) Akdeniz suları renkten renge dönüşürken martıları seyrederdik.
- D) Kömür karası gözleri beni çocukluk yıllarıma götürürdü.
- E) Böyle günlerde, içime gurbet acısıyla birlikte bir karanlık çökerdi.

- 11.**
- I. Eve geldim, üstümü değiştirip evden çıktım.
 - II. İki günden beri, sizi ne arayan ne soran var.
 - III. Kimseler görmeden gelsin buraya.
 - IV. Bu işin böyle yapıldığını bilemezdim.
 - V. Her mevsim yaprağı olan bir ağaçtır bu.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle bağımlı sıralı cümledir.
- B) II. cümle anlamına göre olumsuzdur.
- C) III. cümle devrik bir birleşik cümledir.
- D) IV. cümle yan cümleciği nesne olan, kurallı cümledir.
- E) V. cümle eksilteli cümledir.

- 12.** İçinizi ısıtacak bir bardak salep, buraya özgü bir lezzet olan boza, sıcacık simit eşliğinde çay, sokakları saran kokusuyla kestane ve daha birçok lezzet, İzmir gezinizde size eşlik edebilir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eylemsilere yer verilmiştir.
- B) Zincirleme isim tamlaması vardır.

- C) Farklı türde zamirler kullanılmıştır.
- D) Bulunma hâl ekini almış sözcükler kullanılmıştır.
- E) “Sıcacık” sözcüğü küçültme eki alırken ses düşmesi-ne uğramıştır.

13. (I) Ağırbaşlı yazılar içinde deneme, en ilgi çekici olanıdır. (II) Gerçi kitapları koşarcasına okuyanlar ona pek yüz vermezler. (III) Ancak gerçek kitapseverlerin en çok başvurdukları eserler denemelerdir yine de. (IV) Birçokları, denemeyi genellikle hoşça vakit geçirmek için okur. (V) Onlardan beslenmeyi düşünmeseler de beslenirler ister istemez.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlenin yüklemi adlaştırmış bir sıfat-fiildir.
- B) II. cümle, yüklemi birleşik fiil olan kurallı bir cümledir.
- C) III. cümle, yüklemi ek eylemle çekimlenmiş bir ad cümlesidir.
- D) IV. cümle, yüklemi eylem olan basit yapı bir cümledir.
- E) V. cümle devrik bir eylem cümlesidir.

14. Üçüncü tekil kişi iyelik ekini almış adların özne olduğu cümlelerde yüklem, genellikle ad soylu olur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kural örneklenmiştir?

- A) Romanı gerçekten de çok güzelmış.
- B) Kalemi yan masadaki arkadaştan aldım.
- C) Bu bölgede havalar çok soğukmuş.
- D) Dün sizi telefonla soran, Gizem’miş.
- E) Durumu açık yüreklilikle dile getirdi.

15. Küçük bir çam ormanının önünde beyaz, şık bir bina mermerdenmiş gibi göz kamaştıracak derecede parlıyordu.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sıfat tamlaması, nesne göreviyle kullanılmıştır.
- B) Bulunma durum eki almış tamlama vardır.
- C) Edat öbeği kullanılmıştır.
- D) Yüklemi, etken çatılı bir eylemdir.
- E) Yüklemde ünlü daralması olmuştur.

16. Gür (I) yeşil ağaçların çevrelediği bir alana indi uçağıımız. Parklarıyla ünlü bir kentteydik artık. Kaldığımız konukevinin arkasında göz alabildiğine uzanan park (II) yemyeşildi. Parkın içinde (III) tavus kuşları ve ayaklarımıza dolaşan sincaplar (IV) Bizdeki parkların tersine, yerler tertemiz; görünürde yiyecek kabukları, kâğıt parçaları (V) sigara izmaritleri yok.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

17. (I) Egzersiz yapmanın kalp sağlığı ve genel sağlık için önemini kimse inkâr edemez. (II) Ancak, diyet yapmadan bu yola başvurmak, kilo vermeyi sağlamaz. (III) Dolayısıyla egzersiz, kilo vermek için ilk koşuldur ama yalnızca destekleyici olarak. (IV) Bedeni çalıştırmak, öncelikle metabolizmayı hızlandırarak daha fazla kalori yakılmasını sağlıyor. (V) Yapılan araştırmalar spor yapmanın depresyona karşı da çok etkili olduğunu gösteriyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

18. (I) Sinop'un şirin ilçelerinden biri olan Erfelek'de bir grup arkadaşla tatil yapıyoruz. (II) Şimdi, küçüklü büyüklü yirmi sekiz şelaleden oluşan Tatlıca Çağlayanı'nda dinleniyoruz. (III) Ayancık ilçesinin sınırındaki Akgöl'ü ve yakınındaki İnatlı Mağarasını'da dolaşıyoruz. (IV) Mağara, deniz yüzeyinden 1070 m yükseklikte. (V) Kuzeydeki köyde yer alan kaya mezarları görülmeye değer.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve V.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

19. Efsane sözcüğünün sözlük anlamı, eski çağlardan beri söylenegelen, olağanüstü varlıkları ve olayları konu eden hayalî hikâyeye demektir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gereksiz sözler kullanılması
B) Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması
C) Sözcüğün yanlış yapılandırılması

D) Birden çok eylemsiyeye yer verilmesi

E) Tamlayan eksikliği

20. Bilgelik; bilgi edinme, algı, görgü, sağduyu ve sezgisel anlayışla birlikte bu nitelikleri özümseyebilme ve uygulayabilme kapasitesidir. Bilge insan; kendi düşüncesine, kendi düşüncesi olduğu için önem vermemesi ve kuşkuyla bakması gereken insandır. Ne diyor Valery : “Bizim düşüncemize kendi düşüncemiz olduğu için inanmamalıyız. Tersine onu kuşkuyla karşılamamız gerekir.”

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır?

- A) Tanımlama – Örnekleme
B) Tanık gösterme – Tanımlama
C) Tartışma – Örnekleme
D) Betimleme – Tanımlama
E) Tanık gösterme – Karşılaştırma

21. Keskin kokulu bir rüzgâr esti. Üzüm taneleri birer birer döküldü. Sicim gibi bir yağmur başladı sonra. İri, bal gibi tatlı çavuş üzümleri pırl pırl parladı. Evlerin çatılarından oluk oluk sular akmaya başladı. Birden gök gürledi, her tarafa bir ışık demeti yayıldı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Betimleyici anlatım
B) Kişileştirme
C) Söz sanatlarına başvurma
D) Gözlem gücünden yararlanma
E) Varlıkları ayırtıcı nitelikleriyle verme

22. Üstün gözlem gücü, ayrıntı zenginliği ve abartısız duygu aktarımı ile Türk öykücülüğünde seçkinleşen Füzûzan'ın ilk öyküsü 1956'da “Seçilmiş Hikâyeler”de yayımlanır. İlk kitabı “Parasız Yatılı”, ilk kitapların kaderinin tersine ilgi görürken Sait Faik Ödülü'nü de kazanır. Onun öykülerini üç özellikle tanımlayabiliriz : İnsani sıcaklık, dönemsel tanıklık ve yoksul ailelerin var olma serüveni. Füzûzan, Türk öykücülüğünde bir yol açıcı, bir öncü olmayı başarmış; kalıcı, eskimeyecek öykülere imza atmıştır.

Bu parçada Füzûzan'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İlk öykü kitabıyla ödül kazandığına
B) Öykülerinde hicem kavgasını ön planda tuttuğuna

- B) Öykülerinde biçim kaygısını ön planda tuttuğuna
- C) Öykü türünde başarılı örnekler ortaya koyduğuna
- D) Öykülerinde ele aldığı konulara
- E) Yapıtlarıyla başka yazarlar için örnek oluşturduğuna

23. Tanzimat'tan bu yana Türk şiirinin Batı şiirine gereğinden fazla koşullandığı söylenir. Doğrudur bu. Ancak, öyle sanıyoruz ki şiirimizde dipteki zengin tortu, büyük birikim, varlığını ve ağırlığını her zaman duyurmuş; Türk şairi kendine güvenini en umutsuz anlarında bile yitirmemiştir. Bu yüzden _____ .

Düşüncenin akışına göre, bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) şiirimizin tamamen Batı şiirinin yörüngesine girdiğini söyleyip her şeyi bu yargının paralelinde algılamak doğru değildir
- B) Batı şiiriyle daha sıkı bir ilişki içinde olma gereği duyulmuştur
- C) belki de hiçbir ulusun şiirinde görülmedik bir aşama Türk şiirinde görülmüştür
- D) Türk şairleri, yabancı dillerdeki şiirsel atılımlar üstüne izlenimlerini aktarma ihtiyacı duymuşlardır
- E) değişimin Türkçede yeni anlam örüntüleri yarattığı kuşkusuzdur

24. (I) Yazar, eleştirel yazılarında Türk edebiyatının geçmişten günümüze belli başlı dönemlerini Batı kültürüyle değerlendiriyor. (II) Çok yanlış ve havada kalmış bir değerlendirmek! (III) Neden mi? Çünkü Türk edebiyatı son yüzyılda Batı kültürüyle yakınlaştı. (IV) Batı kültürünü öğrenmek için önce Batı klasiklerini okumalısınız. (V) Ondan önceki edebiyatımızda Doğu vardı, Fars vardı, Arap vardı; bunlara göre değerlendirmeliydi bence.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

25. "Aşk" romanıyla "aşkı da içeren romanlar"ı birbiriyle karıştıranlar var. Bunları ayırmak gerek. Oysa bizde bu ayırım yapılmıyor. Eğer aşk romanından kasıt, yabancıların "romance" dedikleriye benim romanlarım bu grupta yer almıyor. Çünkü bu tür romanlara Barbara Cartland'ın kitaplarını, pembe dizileri örnek gösterebiliriz ki bunlar bence edebiyatın dışındadır. Konusuna aşkın da sindirildiği ya da birtakım olayların bir aşk etrafında

anlatıldığı romanlar bunlarla bir tutulamaz. Örneğin Anna Karenina'da toprak reformu da anlatılır. Bu ayrımı yapmazsak Anna Karenina'yı yalnızca sıradan bir aşk romanı olarak nitelendiririz.

Bu parçaya dayanılarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Aşk serüveni yaşamamış birinden aşk romanı yazması beklenemez.
- B) Aşk romanı sözünün anlamsal sınırı belirlenmelidir.
- C) Salt aşk üzerinde yoğunlaşan romanların yazınsal bir değeri yoktur.
- D) Dokusunda aşkı barındıran her yapıt, aşk romanı sayılmaz.
- E) Kimi romanlarda aşk, toplumsal sorunlarla iç içe anlatılır.

26. Teknolojinin ilerlemesi; bilgisayar, sinema ve özellikle televizyon gibi iletişim araçları, şiirin okur yitirmesine yol açmıştır. Bu, yadsınamaz bir gerçek. Ancak bu durum, yalnızca sahte okurlar üzerinde etkisini göstermiş, şiir gerçek okuyucularını korumuştur. Bu nedenle benim şiirin geleceği açısından en ufak bir endişem yok. İyi bir şiir, gerçek okuruyla buluşmasını ve dolayısıyla varlığını daima sürdürecektir.

Bu parçada şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Teknik gelişmelerin okuyucu sayısını azalttığına
- B) Okuyucularının aynı nitelikleri taşımadığına
- C) Nitelikli olanların var olmayı sürdüreceğine
- D) Gerçek şiir okuyucularının bitmeyen ilgisine
- E) Nitelikli şiir sayısının günden güne azaldığına

27. Benim gençlere bakışım ve onlardan beklentilerim farklı. Genç dediğin yaptıklarıyla, düşündükleriyle farklı olmalı, kabına sığmamalı. Dünyanın güzel olduğuna ve daha da güzel olacağına yürekten inanmalı; çağlar boyu süregelen, kalıplaşmış düşünceleri benimsemeden önce bu düşünceler üzerinde derinlemesine düşünmeli, incelemeli, bunları araştırmalı, kısacası ince eleyip sık dokumalı. Ben ancak böylelerine genç derim.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, yazarın gençlerden beklediği davranışlardan biri değildir?

- A) Karşılaştığı olaylara ve durumlara sorgulayıcı bir bakış açısı ile yaklaşmaları
- B) Özniir düşünmevi yaşam felsefesi hâline getirmeleri

- B) Çözgü çağırımını yağan telâfesi namına göstermeleri
- C) Donanımlı bireyler olabilmek için gereken gayreti göstermeleri
- D) Yaşamdan tat alarak daha güzel bir geleceği temellendirmeleri
- E) Kendilerinden önceki düşünceleri tümüyle reddetmeleri

28. Edebiyat hocalarının pek çoğunun öbür dünyada yatacak yerleri yoktur! Neden mi? Memleket evlatlarına koskoca Ahmet Hâşim'i yanlış tanıttıkları ve ondan soğuttukları için... Bugün lise diploması almış yahut hâlihazırda bu sıralarda oturan hangi memleket evladına Hâşim'den söz etseniz, "Ha, o mu? Çok çirkin bir adammış!..." diyecektir. Hâşim'e dair akıllarında kalan tek bilgi kırıntısı, onun yüzüne bakılmayacak kadar çirkin; bu sebeple kendisinden nefret eden ve hiçbir kadının yüzüne bakmadığı bir adam olduğudur. İşgüzar edebiyat hocaları, güya öğrencilerine müfredat dışı bir bilgi vererek öğrettiklerinin akılda kalmasını sağlayacak, bir parça bilgiçlik taslayacaklar! Konu Hâşim'e gelince başlarlar onun çirkinliğine, Araplığına dair hikâyeler anlatmaya. Artık dinlet, dinletebilirsen! Bütün anlattıkları unutulacak, o güzelim şiirler; Grubahâne- i Laklakan, Frankfurt Seyahatnâmesi ve tadinâna doyulmaz onca deneme 'çirkin şair' in gölgesinde kalacaktır.

Bu parçanın yazarı, özellikle aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Ahmet Haşim'in yapıtlarını anlamaya çalışanların azlığından
- B) Edebiyat öğretmenlerinin yeteri kadar araştırma yapmamalarından
- C) Ahmet Haşim'in öğrencilere yanlış tanıtılmasından
- D) Öğrencilerin Ahmet Haşim'in şiirlerini sevmeyişinden
- E) Edebiyat öğretmenlerinin müfredat dışı bilgi vermelerinden

29. Bir şiir okuyucusunun en doğal hakkı, şiiri yorumlama hakkıdır. Okuduğu şiiri kendi duygu ve düşüncelerine göre yorumlayan okur, o şiire, şiirde olmayan pek çok güzellik yükler. Böylece kendini şiirin anlamına ortak etmiş olur. Sırf bu nedenden, her anlamı açık açık veren, anlamı suyun üzerindeki zeytinyağı gibi görünen şiirlere tepkiliyim. Çünkü bu tarzdaki şiirler okuyucusuna haksızlık ediyor. Okurun en doğal hakkını elinden alıyor.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabıdır?

- A) Çözgü çağırımını yağan telâfesi namına göstermeleri

- A) Şiirle ilgili farklı yorumlar şairin hoşuna gider mi?
- B) Çok kolay anlaşılan şiirlere neden karşı çıkıyorsunuz?
- C) Şiirin bir yetenek işi olduğunu niçin kabul etmiyorsunuz?
- D) Sizce bir şair okuyucusuna haksızlık edebilir mi?
- E) Kısa sürede yazılan şiirler nitelikli olur mu?

30. Kitaplar arasında ayırım yapanlardanım. Belki yanlış diyeceksiniz ama Bunu sıradışılık olsun diye ya da çoğunluğun bayağı olanı seçtiğini düşündüğümünden yapmıyorum. Sadece kendi okuyacağım kitaplar hakkında fikrim var, beğenilerimi biliyorum ve birçoğunun kapağını şöyle bir çevirip bakmam bile okuma zevkime hitap edip etmediğini anlamam için yeterli oluyor.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) kendimi sıradan okurla aynı düzeyde tutmuyorum
- B) eleştirmenlerin değerlendirmelerine önem vermiyorum
- C) çok satan kitapları okumama gibi bir eğilimim var
- D) çoğu okurun sıradan olanı tercih ettiğine inanıyorum
- E) yaşamını bilmediğim yazarların yapıtlarını seçmiyorum

31. Sanatçı, kendine özgü bir deyişe, bir anlatıma, bir biçime ulaşmalıdır. Bu anlatım, bu deyiş değişmez olmalıdır. Sanatçılar uzun uzun kişiliklerini ararlar. Bu sürede yalpalar durur, şunun bunun etkisine kapılırlar. Sonunda kişilikleri meydana çıkar. Kendilerine özgü bir anlatıma, bir yapıya ulaşır, belirli bir düzeye gelirler. Sözgelisi bir Cahit Sıtkı, bir Fazıl Hüsnü böyle kişiliğini bulmuş, eserine damgasını basmış sanatçılardır. Onların bir şiirine bir yerde rastlasak

Bu parçanın sonuna aşağıdaki cümlelerin hangisi getirilmelidir?

- A) bu şiirin konusunun ne olduğunu hemen anlarız
- B) başarılı bir şiirin nasıl yazılabileceğini fark ederiz
- C) hemen etkilenir, şiirin, büyüdü dünyasına dalar gideriz
- D) altındaki imzayı görmesek bile şiirin kime ait olduğunu rahatlıkla anlarız
- E) onu hemen bir yere not eder, ezberlemeye çalışırız

32. Avını yiyen timsahın vicdan azabı çektiği için gözyaşı döktüğü iddiası bir şehir efsanesidir. Bu efsaneyi Orta

Çağ'da yaşamış bir ansiklopedi yazarı üretmiş ve “Bir timsah su kenarında öldürdüğü bir adamın üzerine göyaşını döker ve onu hemen yutar.” diye yazmış. Oysa timsahın gözyaşları, gözünün korneasını kayganlaştırıp bir tür göz kapağı görevi gören saydam zarın kornea üzerinde kolayca hareket etmesine yararmış. Bu yüzden belki de gözyaşı denmesi bile yanlış. Yani timsahın gözyaşlarının duygusal bir nedeni yok. Ama yine de yaygın anlamı nedeniyle “timsah gözyaşları” hoş bir metafordur, güzel bir deyimdir.

Bu parçada özellikle vurgulanan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimin öncelikli görevinin, toplumu doğru bilgiye ulaştırmak olduğu
- B) Yerleşik bazı düşüncelerin bilimsel dayanaktan yoksun olabileceği
- C) Yanlışlığı bilimsel olarak ispatlanan bilgilerin kolayca terk edildiği
- D) Bilim alanında doğrulanmayı bekleyen pek çok bilgi bulunduğu
- E) Kökeni uzun bir geçmişe dayanan sözlerin günümüz koşullarına uyarlanması gerektiği

33. Yaşar Kemal'in “Tek Kanatlı Bir Kuş” romanı, korku üzerine kurgulanmış bir eser. Bu korku her insanın kendi karanlığında yarattığı iblislere, sisin içinden çıkacak sandığımız ecinnilere, çok mutlu hissettiğimizde içimizi birdenbire kaplayıveren huzursuzluğa benziyor. Halkı tarafından terk edilen Yokuşlu kasabasına tayini çıkan, eşi Melek Hanım'ı da yanına alıp yola koyulan posta müdürü Remzi Bey'in hikâyesi anlatılıyor romanda. Yeni bir roman değil “Tek Kanatlı Bir Kuş”. Yaşar Kemal'in 1960'ların sonunda yazdığı ve şimdi yayımlamaya karar verdiği bir yapıt. Dönemin dilini yansıtmamasının yanında, büyük ustanın kendi yazarlık serüveni içerisinde önemli bir yere sahip.

Bu parçada Yaşar Kemal'in sözü edilen romanıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) İşlediği konuya
- B) Ne zaman kaleme alındığına
- C) Ana temasının ne olduğuna
- D) Yazıldığı dönemin dil özelliklerini taşıdığına
- E) Etkileyici, şiirsel bir dille yazıldığına

34. Severim gerçekçi edebiyatı. Bu yaşa değin en çok onun

ürünlerini, o yolda yazılmış hikâyeleri, romanları hep o çir-
ğın öven denemeleri, eleştirileri okudum. Bir hikâyede,
bir romanda anlatılanların, gerçekte olanlara benzeme-
mesini çok kimse gibi ben de çok eleştirdim. Peri masal-
larından, dev masallarından çocukluğumda bile pek
hoşlanmadım. Olmayacak şeyler anlatan hikâyeler ara-
sında beğendiklerim yoktur, demeyeceğim ama onlarda
da aramı gerçeği.

**Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen yazar
için söylenemez?**

- A) İnsanı düşler dünyasına götüren yazıları sevmeyen
- B) Bir okuyucu olarak seçici davranan
- C) Değişik türde kitaplar okumaktan hoşlanan
- D) Gerçek dışı olayları anlatan yapıtların çok azını beğen-
nen
- E) Gerçekçi edebiyat ürünlerinin eleştirisinden hoşlan-
mayan

35. Türk şiir mirasının kendisinden öncesini eksiksiz özüm-
semiş biriydi Ahmet Erhan. Kendisinden önceki şiiri aş-
mak telaşında olmayışı kendisine olan güvenindendir.
İlginçtir; Erhan'ın kişiliği ne kadar huzursuzsa, şiir bi-
çemi o kadar sakin, geçmişe saygılı, okura eğilebilen,
onun elinden tutabilen bir şiirdir. Dörtlükler yazar, hece-
cilere selam gönderir, altmış kuşağıyla selamlaşır, Cemal
Süreya'dan dem vurur. Bu, ona göre hayatın şiirini yaz-
manın bir gereğidir. Bu gereği yerine getirdiği için de sıra
dışı olabilmıştır.

**Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın yazarı için yan-
lıştır?**

- A) Şiir yazarken okuyucuyla iletişimi önemsemiştir.
- B) Şiir dilini kişiliğinin aksi yönünde oluşturmuştur.
- C) Kendisinden sonraki sanatçıları çok etkilemiştir.
- D) Geleneksel Türk şiirinin verimlerinden beslenmiştir.
- E) Şiirde özgün bir çizgi yakalamıştır.

36. ----- Edebiyat öğrencileri ise dersini gördükleri,
eserlerini inceledikleri bir edebiyat adamını, ancak kırık
kopuk notlarla, fotokopilerle ve edebiyat sözlüklerindeki
bir iki paragrafık bilgiyle tanıyor, o kadarını yeterli sayı-
yorlar. Bir şairi, bir romancıyı bütün macerasıyla incele-
me, kritik etme yolculuğuna çıkmayı göze alamıyorlar. Bu
durumda, mesela Beşir Ayvazoğlu'nun Haşim monogra-
fisi gibi kapsamlı eserlerden haberleri bile olmuyor. Bunu
nereden mi biliyorum? 70'in üzerinde üniversitesi ve bir
o kadar da edebiyat bölümü olan bir ülkede. Ahmet Ha-

şim hakkında yazılmış nitelikli bir çalışmanın bir haftada tükenmesi gerekirdi. Ben öyle sanıyordum. Ötüken Yayınevi yetkililerine sordum. “Nerde!...” dediler. Üzüldüm. Yazık dedim, çok yazık!...

Düşüncenin akışına göre bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Edebiyat öğretmenlerinin ve akademisyenlerin çoğu, alanlarıyla ilgili yeni yayınları izlemiyor ve onlara el sürmüyorlar.
- B) Ülkemizde bir şairi, yazarı değişik açılardan tanıtan monografik çalışmalara kimi okuyucular ilgi gösteriyor.
- C) Bugüne dek Ahmet Haşim üzerine yazılmış kitapların sayısı çok az ve bunun değeri bilinmiyor.
- D) Bir şairi, yazarı asıl sevdirecek olanların liselerdeki edebiyat öğretmenleri olduğunu söyleyebiliriz.
- E) Ortaöğretim kurumlarımızdaki edebiyat konuları, öğrencilere edebiyat sevgisi aşulamaktan çok uzak ve yeterli değil.

37. Uzun süren bir eğitimden geçmeden bir kazıyı denetleyip örgütlemek imkânsızdır. Bu nedenle zaman zaman eğitim kazıları düzenlenir. Eğitim kazılarında öğrenciler defter tutmayı, buluntuları toparlayıp etiketlemeyi, kazı buluntularının çizimlerini yapmayı, bulunanların sınıflandırılmasını öğrenirler. Bunların dışında işlerine yarayacak pek çok şeyi uygulamalı olarak öğrenirler.

Düşüncenin akışına göre parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Arkeolojik kazılarda ortaya çıkan eserlerin en iyi şekilde korunması şarttır.
- B) Kazı çalışmalarında yabancı arkeologların bilgisine her zaman ihtiyaç vardır.
- C) Öteden beri ülkemizde arkeolojik kazıların çok önemsendiği söylenemez.
- D) Arkeolojiyi sevdirmek, herkesten önce bu alanda görev yapan kişilerin işidir.
- E) Arkeolojik kazılar büyük deneyim, beceri, özen ve dikkat ister.

38. (I) Dil, insanoğlunu diğer canlılardan ayıran en önemli ögedir. (II) İnsanoğlu, bu yeteneği sayesinde diğer canlılara üstünlük sağlamakla kalmamış; uygarlığı baş döndürücü bir hızla ilerletmiştir. (III) Dilin bu anlamdaki işlevini anlayabilmek için “Acaba dil olmasaydı, ne olurdu?”

sorusunu düşünmemiz yeterli olacaktır. (IV) Dilin içinde yer alan “ana dil” in yeri bambaşkadır. (V) Ana dilimiz, anemizden ve çevremizden bize geçen birçok özellik gibi, her yönüyle bizi biz yapan değerlerin izleriyle doludur. (VI) Ana dilimiz hem iletişim aracımız hem de kültür dünyamızın engin deryasıdır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlamalıdır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

39. Tanpınar'ın değerini tam bildik mi bilmiyorum. Ölümünden sonra anlaşıldı değeri. Çağımızın büyük bir edebiyat tarihçisi, iyi bir şairi, büyük bir romancısıydı. Sağlığında eserlerinin geniş halk yığınlarına ulaştığını söylemek zor. Doğu ile Batı arasındaki “eşik”te duran biriydi o. Vakaları objektif olarak verir, onların yorumunda subjektiftir. Şiirde mükemmelliyetçidir. Seçerek kitabına aldığı 37 şiiri var. Dergilerde çıkan şiirlerinin sayısı yaklaşık 100'dür. Çağdaşları arasında pek çok yazar farklı isimlerle nitelsiz eserlere imza atmış, Tanpınar böyle bir yola hiç girmemiştir.

Bu parçada Tanpınar'la ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yaşarken değerinin bilinmediğine
B) Farklı türde eserler verdiği
C) Yaşarken geniş kitlelerce okunmadığına
D) Şiirde en iyiye ulaşmak için çırpındığına
E) Şiirde sembolist anlayışta olduğuna
40. (I) Kötü bir konuşmayı dinlemek zorunda kalmaktan daha etkili işkence var mıdır? (II) Bu yüzden köylüden esnafa, cami cemaatinden siyaset erbabına, üniversite öğrencisinden sendika mensubuna hepimiz hemen her gün bozuk, ruhsuz ve kaba bir Türkçe ile yapılan konuşmaları dinlemekle cezalandırılır. (III) Kulaklarımızı tırmalayan, zevkimizi körelten, can sıkıntısıyla bizi hayattan bezdiren bu saygın konuşmacılar, ya doğuştan işkence yapmaya meyillidirler yahut özel bir eğitimden geçmiş olmalıdırlar. (IV) Yoksa bunca yanılsı, böylesi sıkıcı ve uzun konuşmayı başarıyla sürdürebilmek tesadüf eseri olamaz. (V) O kadar çoktur ki bunlar; nerede, ne zaman karşınıza çıkıp sizi oracıkta esir edecekleri ve saatlerinizi karartacakları belli olmaz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Talihsizliğe bakın ki bizim yaşadığımız topraklar, kötü konuşmacılar cennetidir” cümlesi getirilirse dü-

kötü konuşmacılar cennettir. cümlesi getirilirse düşünce akışı bozulmamış olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

www.supersonu.com

Cevaplar :

1)C, 2)A, 3)C, 4)E, 5)D, 6)B, 7)B, 8)C, 9)D, 10)D, 11)E, 12)B, 13)D, 14)A, 15)A, 16)D, 17)C, 18)B, 19)A, 20)B, 21)B, 22)B, 33)E, 34)E, 35)C, 36)A, 37)E, 38)C, 39)E, 40)A,